

Գրաւս կցեցան լրացարց ձեռնաւ
ձեռքը Կոմիտասի թիկնաւ միայն ի
Լրացարցս վերադարձեալ ծանօն
կամ ար եւ իյնէ գործի վել իմբայկի
— Յարկեմնս ցոյսի ու պոյսի ի Ու
լիս, Զիւլիկ խան Կարսի գրասենե
կալիս
Նոյնու ձեռքը կցաւսեան ձեռ
նակ կըլակուրիս

179

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՔԱՒԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី 3 នាក់

பு.பு.பு.பு.பு.

Գաղղիոյ մէջ հաստատւած Պիլիքի
Երեւոթիւննական ընտրութիւններն
Եւ ժողովաւութեան կարգէ ուսում յա-
նդուելիւնը Պ. Թիւթիկ կառավարու-
թեան վրայ Գաղղիական արշին ու-
նեցած վաստակեան երկու արդատ-
արարացներն են, որք անոր քորութիւ-
նը կաւեցնեն եւ իշխանութիւնը կառ-
ւարդեն, միանդամներ կը հաստատու-
թե Գաղղիական արգը Պ. Թիւթիկ ըրած
յայտարարութեանց հաստակութիւն
կաւարդ անոր ըրարիքը կըրդուել
միասնական հետամուտիւններ
շարժուել Եւ հանդարտաւթիւն կա-
նէ

Այս կտրեւ որ որդի իւնքը՝ Կաղզիկի
խաղաղութեան զբաւականն մը կը հա-
ժարուի զի խաղաղութեան իմաստ
աշխատութեան սրտ առիւր լինելուի երկ-
րն ճշմարիտ կամեաց անկեղծ յայտա-
բարութեան է, որպէս առհէտ միապե-
տական կռտակցութեան երկեց
զբաւոր վար առնուր եւ ծաղկէ պո-
ղոսն կը հարկադրեն

Պատարարված Իսկան Զանգերն ալ բա-
լարովն արարողիւն Երան ընտրու-
մէնանց մէջ Պ. Թուե. Կարօշին կայ-
սեր տմեկէն անձնուէր եւ ճարտարա-
խօս արարածնայն զիյցաւ քուէ բառա-
նալ, եւ իր այս անարարողութիւն բա-
ր արդիւնքով ի՛նչէն Դանեայն Գաղղիո-
մէջ եւ պատերն Կանդարտեցալ:

Գ. թիկեր կրնայ հիմա՝ նորընտիր
 երեսփոխաններն ալ երես ծիլքակ ու
 նենտրոյ՝ կառավարական արդի ձեւը
 զգալապաներ, ժողովին միատրեւական
 անգամոյ դէմ՝ գնել, եւ երկու տարի
 հանրապետութիւնը փորձելը սրայ մի
 ջրդին՝ եթէ Գ. թիկեր յաջողի երկրին
 զէշքերը պատել ժողովրդեան օրինա
 լաւ բաղձանքները դժայններ աղա
 ւաթիւնն ու բարեկարգութիւնն ա
 ղաշովիլ, եւ երկրին նեւթական զաւ
 ղացման ապրիւրներն ընդարձակել
 յոյն ժամանակ, ստորոտն չկող ալ հա
 ղաւտաթիւնը յարկող կնքէ փոր
 ձին մէջէն եւ երկրին վերջնական կա
 ռավարութիւնը կը լինի ժողովրդեա
 ւովեամբ մասին կոմսքոյ

Գերբառագետ ամենն արդարամիտս ք
 րադ իբրե կը վերջեն իմ Գաղղիայ ժ
 րգութիւնն այս փերջին ընթացութեան
 մէջ հասուն քաղաքացիութիւնս ե
 խոհանկան նախաժամութեան փորձ
 ատուար երկիրն վերականգնու ին
 իւ ազաւոր այդ ժամութեան բարեղ
 շակ անհատաշինայ մը կրնայ համար
 ինք

Գաղղիոյ վերջին պատերազմին մէջ
էր հանձարովն եւ մանաւանդ սարս-
ընակ խուլիւածք հռչակաւոր եղաւ
դ. Կոնկէթիստ յանկա շին՝ օրը Գոյ:

առի հանրապետական մասնաժողովոց
փոխանորդներուն առջև նշանակա-
լիականություն թիւն մ'ըբար, որ հան-
րայական կառավարութեան հը-
մարիտ ծրագիր սր կրկնող համարուի
Հար ժառանգող կազմայոց ցանե-
թէ Գազդիոյ համարիտ նշանուի թիւնը
համարիտ ըստ մը թիւն թիւնն եւ ճշմա-
րիտ զորս թիւնը հանրայն տու թիւն
մէջ է թիւ հանրայն տու թիւն մէջ միայ-
կարելի եւ ազդիւն իշխանութիւնն ամե-
նէն իմաստուն եւ ամենեւն արժանաւոր
ճեռայ ուսանողը եւ թիւ հարկ եւ տու
համար ժողովոց կան եւ մասնաւոր
զիւ զայն մտղմիկեան մէջ կրթու-
թիւնն ընդ հանրայնէն որդիս զի քա-
տարութիւնը լուսաւորի իւ համարիտ
ուսար հանկնայ եւ իւ բնարութիւն
մէջ պարտի

Այս խօսքերն արեցախի հմելառու
խիսններ են. որ ամեն ժողովրդոց կը
ունս պաշտածիք. եւ Քանուանդ մեզ
որ խեղագէտ հանդուրախան զարդու
խիսն ժ'ունենք մեր ազգային—կրթո
ւտիսն գործոց մեջ. եւ մեր յառաջու
դինս խեանս ու զարգացման միջոցն
ալ մեծ ծառայել մեր Հեռ քն ըլլալը
կրնանք գտնուիլ. ազգ խնամարե ին
արու մտաք ձեռք ձեռքի ամենք ե
արժանապէս աշխատենք:

Գազդիոյնն աւետած երկիրն
բուն ընակիչները սաստիկ ատելութիւն
ուէին Գերմանացւոց դէմ, եւ կ'սխալե-
լին ու տառապանքներն անպահ-
ան մեղերէն:

Իջեց ձեզ յանախ Տեղամարտու
 թիւան կերտին Գազգիտից Գերմանաց
 սպայից հետա Վերջին օրերս Պապին
 քնցի բարձրաստիճան արդյ մի որմ
 քանի ձեզ Գազգիտից քաղաքացւոյ
 թիւանուից բնիկի քաղաքացի մ
 նամարտու թիւան եղաւ անոր հետ
 ծանախսէս փրկարարաց

Ամբաստանութիւն Աւերդուրիի կա-
մէն դատած նամակ մ'ալ կրօն ին-
դիւիթային եւ տառնճնական յարա-
կումներն անպակտոն են զերմանաց
գորակոնաց դէմ մտնաւորեւ ըս-
տի մ'որք ի վեր խնտ յոճարած ե-
րայմամիւ զորականներ հրազեւո-
միւրաւորած՝ Ամբաստանութիւն հիւա-
դանային մէջ կը կարմանախն Յուն-
21ին իրիկունն ալ մեծկալ կշիւ մ'
լաւ կրտսրայի դնուարակոնաց ե-
րաւարտաց մէջ եւ այս վերջինն
դէն շատեր մեծան

Այս կախանքուն հետ մեկտե
Մթնոտությունից խոսմը խոսքի ման
աղայր Դաշգրոյ հողը գաղթական
տարութիւն: Այս գաղթականութեան
թիւը ցոյց տալով եղանակներն
մանք, որոյ մէջ Կաթողիկոսութեան թի
ղեկական մ'ալ կոչ, բունոտելով գ
ղեկականի մասնակցեան:

Մէջառ—էջքէնի գեղացւոյ Դժուար

է հասկցնել թէ եւրոպայի դառնայ ահ-
հապրին է. և թէ իրենք այսօր նստել
Գաղղիացի չեն՝ Գերմանացի են, Յիշ-
եալ Երազմիր հարուստ գեղացիին մը
հետեւեալ խաթմ կը յիշէ, որ Ռուս-
սիացու մ'ընթառ է:

« Տիր երկոտաւոր Հնէրը մեքինհ-
լուն տէր տպմարդը շէն, ներ գրած
աւարքիցն ուելի թեթիւ են, բայց ա-
սոնց հետ մեկանջ՝ հարատւութեան
կեպ կուտամ Գաղղիացի Քառու հա-
մար,»

Հարստացին սահմանադրվաց զի-
գերուն մէջ ալ զիւ զայոյիք անշար-
կը կրկնեն թէ գեո. ամին բան լինջած
է:

Գերմանական քաղ ինքերը կի յեւս
կաշտեր մէջ հրամանադիրը կը հրատա-
րակեն, որով Արդաւ—Էօբեմի գաւա-
ւաց մէջ պատերազմին պատճառա-
յէ՛ Գաղղիայի—եւ յի՛ն Գերմանացի ժո-
ղովոցը կրամ փրաններուն տնրողն ա-
յկէս հաստցա իրը կը հրամայուի ոչ
պայմանաւ որ պրամ հաստցա, րն
ւերտը անշարժ տապաւնածոցնոր ժո-
նը զորմ մախի իսկ չազմ ակտն տապ-
ւածոց եւ հարասեաց կրտապներուն
հաստցում այն անձանց միայն պիտի
լինի որ այս օրինաց հրատարակում
ժամանակ Գերմանիոց հպատակ ե-
ւմոր հողէն ըստիկա ելած են իս
Գերմանիոց հպատակ զեղոյներուն ա-
յն ժամանակ միայն հաստցում այն
լինի երբոր անոնց կառավարութիւն
ալ պայմանի պիտի զմէ՛ զմիւսը ար-
ձու ի՛նչն արտադրէ

Ասկէջ դատ Սկզբաւ-Լարենի ժո
ղայրոց կողմէն զինուորական իշխա
նա ինքեան տարաւ զպաշտօնեանն զի
խարենն ալ տարալծալէս պիտի չա
տարուի

Հարկ չկայ ըսել թէ այս ամեն հա
տուցութեանը Գաղղիայէն առնուած
տուգանքով պիտի փնարուին:

Ինքի Էրնասիոնու ըստած գործա
ւարտական քնկերութիւնն՝ ինչպէս իստ
իւրջ եւ Պէրճիոյ՝ նոյնպէս եւ Չերմե
նիւոյ մէջ ու իր պատու քնկեր կը ցուցնէ

ԲՆԵՐԻՐԻՆՈՒՄ ԳՐԱԳՐԻՆ ԸՆԴ ԳՐ
 ԺԱՆԱԳՆԵՐՐ ՀԱՆՐԱԶ ՄԵԾՈՒՄ ԺԵԱՆ ՉԵՆ
 ԳՐԻՆ ԵՎ ԳՐԱԳՐԻՆ ԲԱՆԱՐ ԿՐԻՍԵՐՄ
 ԷՐԵՅԿԻՆ, ՀԱՄ ՄԵԳԵՐ ՄԼ ՄԱՐԱՐԱՄ
 ԺԵԱՆ ՓՈՐՅԵՐ ԸՐԿԻՆ, ՄԱՆՄԱՆՈՒՅ ՉԸՐ
 ԻՅ ՄՈՒՆԵՐԱՆՆ ԵՎ ԽԱՆՈՒՄ ԺԵՆՐԱՆ ԳԵ
 ՎԵՐԺԱՂԵՎ ԽՀԱՆԻՆԵՐԻՆ ՀԱՆԵՐԼՈՒ ԽԸ
 ՄՈՒՄՈՐՈՐԻՆԵՐ ԲԱՆ ՂՐԱՄ ԺԵՄ
 ԶՐԱՆԵՅԻՆ, ԵՎ ԱՐԱ ՂԱՄՈՒՄԱՄ ԵՎ
 ՀՈՂԻ ՄԵԾԱՆ. ԳՐԱՆ ՄԼ ՎԵՐԱԿԱՆԵՎ
 ԼՈՒՄԱՆՆ ՀՈՂԻ ՄԼ ՃԵՐԱՍԻՂ ՆԳՐ
 ԿԱՄԱՂԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԳՐԱԳՐԻՆ ԿՐ
 ԶԱՐԻՆՆ ՎԵՐՈՒՐԻ ԸՆԴ ԳՐԱՄ

Խառնից թագաւորական դահլիճում՝ Խոխազրուիլը մեծ ցու. եւ հաւանական է անդրախնայական

Յերեւանի Էրմիտաժի Եւրոպական
գրքեր կրթական թանգարանում
կապույտ գույնի ժապոնական
թղթի վրա, Է. Է. Երկարի փորձարարական
նշաններով նշանակված, ամբողջական
գրքերի ցուցակի արձանագրություն
համապատասխանում է Է. Է. Երկարի
համապատասխանում է Է. Է. Երկարի

Ա. Պապին ի սկզբունն հասնող թիւն
ստաւ աշխարհման բայց յետոյ իտա-
հիոյ որոշեց առ այժմ՝ Հում կենտրո-
նէ իր այս դիտարարութիւնը՝ յունիս
ՅՕԼէ օրը ՉԱԻ չափ եպիսկոպոս ձեռ-
նադրելէ ետեւ՝ կարգաւարաց ուղղեալ
տաճնաբաժանութեան մը մէջ՝ յարմնեց՝
հետեւեալ խօսքիսն բախումը՝ «Այդ
պարտքը (գիւթնոր կամանուէլ թողա-
ւորը) կիրակի Հում պիտի գայ» Յեւ-
նեքն թէ իր գաղափր ինչ պիտի լինէ
մէր կացութիւնը։ Իսկ տեղաթիւանց
դեպատնէթուն գաւրոյ, անտիք ալ հե-
տը պիտի գան Այդ՝ կրօնմէնդ, թէ
այսուհետեւ Աստուծմէ գառ ուրիշ
գրաց յայս դեմքու ձեւք»

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՒԵՐ

ਫਾਗੁਣ 12 ਸੁਕਲਾ

Օրդրանեան արքայադուռն 3 տնային
թիւ իրենք քաջաւած պիտի կենան, որ-
պէս զի համարպեալութեան փորձն ապա-
տաթեամբ կատարուի:

Գերմանական շորաց շրտան ցաւա-
ներէն եկած դիրերը Բրտախայցոց լրաց
բաւական եւ թշնամախի զործերէն հը
ղանցասին, եւ հը ծառայասին թէ այս
պատմաւաւ հարկերն տնայական են առօն
եւ անհրաժեշտ մեծ:

19. 12. 1912

(Աստիճանական երեսփոխանութի նման այսօր գլխավորական նաչու եղարկին իրաց պիտանեց Պատերազմի պատճենայն շարանեց թէ գլխավորական օրինաց դարձաբարձրանին եւ 80000) մարդաց հետեւեալ գլխավորըրը ծախսաց աւելնողուն պատճառ եղած էր եւ թէ ինքը կրնայ անփոխարէն 650000 դրաց պատերազմի հաշմէն Պ. Տր Պատրիք պնդեց թէ գլխավորական ծախսի աւելցինի նարկ էր Անտոնէ ի բաւաւ կոչարկ թիւնի ինքզինքն պատան պատենց պիտակին մէջ գնելը որովս զի թրին եղած որ եւ թէ խնամանք կամ վնաս իւր սեփական զգուցիւեալը վանելու կարող լինի չիմա իտարալ ժամանակ ըլլալով պէտեւ թ բաւակին կաղմութիւնը կատարի առանց կտակածը պատճառ առարկայի աղբիւրնայն, Բաւակն եւ ծողմի վարդը համոզուած են որ պատերազմը կարիք մ'է բաց թողնակին վրայ տիրող մտածութիւնն այս է թէ Աստիճան պէտեւ չէ որ այսուհետեւ ճախր պատերազմը ընէ, եթէ պատերազմի նարիպարին:

Դիւ խոր 12 յուլիս.

Ինչպէս որ կը վարձուէր, կը բանա-
ցի կաթնդիւղները մեծ բազմութեամբ բա-
ղաճական թափօրթի մը վրայ յարձակելու
մեծ կոխ եղաւ խռովարարները զօրա-
վրայ ալ յարձակեցան ուր կ'սիւր խաղա-
ղերու եկած էին, եւ այս դատաճառաւ Յի-
սուովարար մեռան 130 ալ վիրաւորեցան
նմանորայն Յ ստորիկնութեան սկիւտը
եւ 10 յորահան մեռան, ինչ որ իրենք բա-

